

Hallintovaliokunta

HE 132/2022

Maahanmuuttoviraston asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esitykseen laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä, jolla ehdotetaan muutettavaksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annettua lakia sekä useita muita lakeja, joilla yhdessä on tavoitteena uudistaa henkilötunnusjärjestelmää mahdollistamalla henkilötunnuksen myöntäminen ulkomaalaisille nykyistä laajemmin, mahdollistamalla sähköinen etärekisteröityminen väestötietojärjestelmään, kehittämällä väestötietojärjestelmän identiteetinhallintaa, vähentämällä organisaatiokohtaisten yksilöivien tunnusten tarvetta, luomalla edellytykset kokonaan uuden yksilöintitunnuksen käyttöönotolle sekä täsmentämällä henkilötunnuksen käsittelyä koskevia säännöksiä. Lisäksi henkilötunnuksen rakennetta ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä tieto henkilön sukupuolesta.

Maahanmuuttovirasto pitää hallituksen esityksessä olevaa ehdotusta henkilötunnuksen myöntämisestä ulkomaalaiselle nykyistä aiemmin sinänsä myönteisenä, mutta haluaa jäljempänä tuoda esiin eräitä huomioitaan esitetystä muutoksista ja niiden perusteluista.

Hallituksen esitys sisältää ehdotuksen mahdollistaa henkilön sähköinen etärekisteröityminen väestötietojärjestelmään. Etärekisteröidyn henkilön tietojen luotettavuus väestötietojärjestelmässä ei kuitenkaan olisi samalla tasolla kuin ns. normaalisti rekisteröityneen. Luotettavuuden tasoa voisi kuitenkin nostaa myöhemmin tunnistautumalla kasvokkain. Maahanmuuttovirasto katsoo, että luotettavuuden tasoa tulisi olla etärekisteröityneen ja kasvokkain tunnistautuneen lisäksi kasvokkain tunnistautuminen viranomaisessa.

Myös ehdotus väestötietojärjestelmään lisättävistä uusista ulkomaalaista henkilöä koskevista tietosisällöistä nähdään myönteisenä. Muutos edistäisi joidenkin hakemustietojen siirtoa ulkomaalaisasioiden

asiankäsittelyjärjestelmästä (UMA) väestötietojärjestelmään jo ensimmäisen oleskeluoikeushakemuksen osalta. Tiedon tarvitsijat voisivat saada tiedot yhdellä kertaa suoraan väestötietojärjestelmästä tarvitsematta hakea tietoja eri järjestelmistä tai tietopyynnöin Maahanmuuttovirastolta.

Maahanmuuttovirasto kannattaa myös uuden syntymäaikariippumattoman yksilöintitunnuksen käyttöön ottamista.

Maahanmuuttovirasto toteaa, että nyt lausuttavana olevissa laeissa tai niihin ehdotetuissa muutoksissa säädettäisiin yhtäällä henkilön yksilöimisestä, toisaalla henkilön tunnistamisesta, ilman, että sitä, mitä henkilön yksilöiminen tai henkilön tunnistaminen on, olisi sinänsä selkeästi missään määritelty.

Ulkomaan kansalaisen rekisteröinnin edellytykset

Hallituksen esityksessä Väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (VTJ-laki) muutoksiksi ehdotetaan, että ulkomaan kansalainen voisi nykytilasta poiketen tulla VTJ-lain 9 § mukaan rekisteröidyksi väestötietojärjestelmään (eli saada henkilötunnuksen) jo ennen kuin hän on saanut myönteistä Suomessa oleskeluoikeutta koskevaa päätöstä. Ensirekisteröinnin edellytyksenä olisi, että hän on *hakenut* oleskelulupaa, oleskelukorttia, oleskeluoikeutensa rekisteröintiä tai muuta Suomessa oleskeluun oikeuttavaa lupaa tai rekisteröintiä Maahanmuuttovirastolta.

Henkilö voitaisiin nykytilaa vastaavasti rekisteröidä väestötietojärjestelmään myös, jos hänet on päätetty ottaa Suomeen pakolaiskiintiössä tai ulkomaalaislain (301/2004) 93 §:n perusteella ja hänelle on myönnetty pakolaisuuden tai mainitun pykälän perusteella oleskelulupa.

Hallituksen esityksen mukaan Digi- ja väestötietoviraston olisi ennen kansainvälistä suojelua hakeneen ulkomaan kansalaisen tietojen tallettamista varmistettava VTJ-lain uuden 22 §:n 2 momentin mukaisesti siinä tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä.

Maahanmuuttovirasto voisi VTJ-lain 22 §:ää koskevan ehdotuksen mukaan tallettaa ulkomaan kansalaisesta väestötietojärjestelmään 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa henkilötunnuksen antamiseksi tarvittavat tiedot sekä muut 13 ja 17 §:ssä tarkoitetut, ulkomaan kansalaisesta tarvittavat välttämättömät tiedot. Maahanmuuttovirasto voisi lisäksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen asioiden käsittelyn yhteydessä muuttaa väestötietojärjestelmään talletettuja ulkomaan kansalaisen muita kuin henkilötunnuksen antamiseen tarvittavia tietoja sekä lisätä puuttuvia tietoja.

Ehdotetuilla muutoksilla henkilön aiemmasta rekisteröinnistä, tietojen muuttamisesta tai tietojen lisäämisestä ei tule olla Maahanmuuttoviraston työtä lisäävää ja resurssitarvetta lisäävää vaikutusta vaan 22§:n 1 momentin mukaisesti sekä rekisteröinti, tietojen muuttaminen ja niiden lisääminen tulee voida ottaa osaksi UMan automaattista asiankäsittelyä Maahanmuuttovirastossa vireillä olevissa asioissa.

VTJ-lain 22 §:än ehdotetun uuden 2 momentin mukaan Maahanmuuttovirasto voisi tallettaa kansainvälistä suojelua hakeneen ulkomaan kansalaisen tiedot väestötietojärjestelmään, kun tältä on kansainvälisen suojelun hakemusta varten otettu ja talletettu henkilötuntemerkit poliisin ylläpitämään rekisteriin ulkomaalaislain 131 §:n mukaisesti ja jos Maahanmuuttovirasto tutkisi hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa aineellisesti ja Maahanmuuttovirasto on riittävällä tavalla varmistunut ulkomaan kansalaisen henkilöllisyydestä ja talletettavien, henkilötietojen luotettavuudesta.

Esityksen perustelujen mukaan kansainvälistä suojelua hakeneen tiedot talletettaisiin väestötietojärjestelmään kuitenkin *vasta kun varmistuisi, ettei hakemusta hylätä hakemuksen ilmeisen perusteettomuuden vuoksi ulkomaalaislain 101 §:n perusteella tai ettei sitä jätetä tutkimatta ulkomaalaislain 103 §:n perusteella*. Perustelujen mukaan Maahanmuuttovirasto tekisi kansainvälisen suojelun hakemuksen käsittelyn yhteydessä ratkaisun hakemuksen siirtämisestä aineelliseen tutkintaan, *jonka jälkeen hakijan tiedot voitaisiin tallettaa väestötietojärjestelmään*. Säännöksen tarkoituksena on perustelujen mukaan *pyrkä vähentämään luotettavuudeltaan varmistamattomien tietojen väestötietojärjestelmään tallettamista tilanteissa, joissa kansainvälistä suojelua koskeva hakemuksen ratkaisu päättyy kielteiseen lopputulokseen*. Näissä tapauksissa olisi perustelujen mukaan sekä Maahanmuuttoviraston toiminnan että väestötietojärjestelmän kannalta epätarkoituksenmukaista tallettaa henkilöiden tietoja väestötietojärjestelmään.

Kynnyksenä on siis pidetty siirtämistä aineelliseen tutkintaan. Hallituksen esityksen perusteluissa ei kuitenkaan täysin selvästi käy ilmi, mitä aineellisella tutkinnalla on perusteluissa tarkoitettu. Perustelujen mukaan, jos henkilö saisi kansainvälisen suojelun hakemukseensa kielteisen päätöksen ulkomaalaislain 101 §:n mukaisen ilmeisen perusteettomuuden perusteella, hänen tietojaan ei rekisteröitäisi väestötietojärjestelmään. Hakemus on kuitenkin jo siirretty aineelliseen tutkintaan ennen päätöksen antamista 101 § perusteella.

Edelleen perustelujen mukaan, jos henkilön kansainvälistä suojelua koskeva hakemus jätettäisiin tutkimatta ulkomaalaislain 103 § perusteella, hänen tietojaan ei rekisteröitäisi väestötietojärjestelmään. Joissakin tapauksissa 103 §:n mukaiseen tutkimatta jättämispäätökseen päädytään vasta turvapaikkapuhuttelun jälkeen, mahdollisesti jopa päätösvaiheessa, kun tutkinnassa päädyttäisiin soveltamaan ulkomaalaislain 103 §:ää. Jos siis rajana rekisteröinnille pidettäisiin *varmaa* tutkimatta jättämispäätöstä, estäisi se käytännössä henkilön tietojen rekisteröimisen väestötietojärjestelmään ennen kuin oleskelua koskeva päätös tehtäisiin. Tämä ei kuitenkaan näyttäisi olevan hallituksen esityksen tahtotila. Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu muun muassa, että kansainvälistä suojelua hakeneen tiedot voitaisiin ehdotuksen toteutuessa tallettaa jo turvapaikanhakuvaiheessa väestötietojärjestelmään ilman, että tiedot perustuvat voimassa olevaan matkustusasiakirjaan tai alkuperäisiin ja laillistettuihin asiakirjoihin.

Vaihtoehtoisesti kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset tulisi seuloa väestötietojärjestelmään rekisteröitäviin jo hakemusvaiheessa. Seulominen olisi resurssija vää nykyiseen prosessiin nähden ylimääräinen työvaihe tuomatta

kuitenkaan täyttä varmuutta siitä, ettei hakemukseen lopulta tehtäisi päätöstä ulkomaalaislain 101§:n tai 103 §:n perusteella.

Kun kyseessä ei ole pakottava säännös ja jos tarkoituksena on välttää henkilön tietojen turhaa rekisteröimistä väestötietojärjestelmään niissä tapauksissa, missä varsin nopeasti tiedettäisiin, ettei henkilö saisi oleskeluoikeutta tai hänen kansainvälisen suojelun hakemustaan ei tutkita Suomessa, ei Maahanmuuttoviraston harkintavaltaa tulisi perusteluissakaan kaventaa vaan jättää tietojen rekisteröinti väestötietojärjestelmään viraston harkinnan varaan esimerkiksi siten, ettei henkilön tietoja rekisteröitäisi ennen kuin esimerkiksi henkilön hakemus on ulkomaalaislain 104 § 1 momentin mukaisesti ratkaistu nopeutetussa menettelyssä, kun hakemus on 101 §:n nojalla katsottu ilmeisen perusteettomaksi tai kun alustavassa tutkinnassa on katsottu ilmeiseksi että ulkomaalaislain 103 § mukainen tutkimatta jättämispäätös voidaan tehdä. Nopeutetussa menettelyssä ratkaisut tulee tehdä viimeistään viiden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä, joten merkittävää viivettä rekisteröinnille ei tästä tulisi. Toisaalta, jos aineellisessa tutkinnassa päädytään oleskeluoikeuden kannalta myönteiseen ratkaisuun, henkilön tiedot voidaan myöhemmin rekisteröidä väestötietojärjestelmään.

Edellytyksenä väestötietojärjestelmään rekisteröinnille olisi lisäksi se, että Maahanmuuttoviraston olisi ennen kansainvälistä suojelua hakeneen ulkomaan kansalaisen tietojen tallettamista, muuttamista ja lisäämistä riittävällä tavalla varmistunut ulkomaan kansalaisen henkilöllisyydestä ja talletettavien, muutettavien ja lisättävien henkilötietojen luotettavuudesta.

Hakijan henkilöllisyyttä selvitetään muun muassa asiakirjanäytöin, haastatteluin ja rekisteritarkastuksin. Maahanmuuttovirasto katsoo, ettei henkilön väestötietojärjestelmään rekisteröinnin edellytyksiä tulisi tutkia erillisenä, lisäresursseja vaativana prosessina vaan osana kansainvälisen suojelun hakemuksen tutkintaa. Siten edellytetty kynnys henkilöllisyyden varmistumisesta riittävällä tavalla voisi eri hakijoiden kohdalla ylittyä eri vaiheessa kansainvälisen suojelun prosessia. Rekisteröinnissä tuleekin esitetyn VTJ-lain 22 § 1 momentin mukaisesti voida hyödyntää UMAN automaattista asiankäsittelyä siten, että henkilön tiedot rekisteröityvät väestötietojärjestelmään, kun kansainvälisen suojelun prosessia koskevat merkinnät antavat siihen mahdollisuuden.

Ehdotetun 22 §:n 3 momentin mukaan Suomen edustusto voisi ottaa Maahanmuuttoviraston puolesta vastaan ulkomaan kansalaisen esittämät henkilötiedot ja asiakirjat väestötietojärjestelmään tallettamista, tietojen muuttamista sekä lisäämistä varten. Suomen edustuston olisi varmistuttava ulkomaan kansalaisen henkilöllisyydestä voimassa olevasta matkustusasiakirjasta tai sen puuttuessa VTJ-lain 19 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen sekä toimitettava henkilötiedot ja asiakirjat viipymättä Maahanmuuttovirastolle. Pykälän 4 momentin mukaan, jos ulkoministeriö on antanut näitä Suomen edustustolle kuuluvia oleskelulupatehtäviä ulkomaalaislain 69 b §:n nojalla toisen Schengen-valtion edustustolle tai ulkoiselle palveluntarjoajalle, nämä voisivat ottaa vastaan hakijan asiakirjat, jos hakijan voi tunnistaa voimassaolevasta matkustusasiakirjasta. Pykälän 5 momentin mukaan Maahanmuuttovirasto huolehtii Digi- ja väestötietoviraston sijasta jäljennöksen antamisesta ulkomaan

kansalaisen rekisteröintiin liittyvistä asiakirjoista niissä tilanteissa, joissa se on tallettanut, muuttanut tai lisännyt ulkomaan kansalaisen tietoja väestötietojärjestelmään, myös silloin, kun asiakirjat on vastaanottanut muu taho kuin Maahanmuuttovirasto.

Maahanmuuttovirasto toteaa, että tiedot ja asiakirjat toimitetaan sähköisesti asiankäsittelyjärjestelmään, eikä niitä pääsääntöisesti tarkasteta erikseen asiaa Maahanmuuttovirastossa ratkaistaessa, vaan automaattisessa käsittelyssä luotetaan vastaanottaneen tahon toimineen vastuullisesti ja lakia noudattaen. Maahanmuuttovirasto katsoo ehdotetun säädöksen perusteella vastaavansa asiakirjojen sähköisten kopioiden tallettamisesta jäljennöksen antamista varten sekä itse rekisteröinnin edellytysten tarkastamisesta. Pykälän 5 momentin mukaan 1–4 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa, siis myös asiakirjojen ja tietojen vastaanottamisessa sekä hakijan henkilöllisyyden varmistamisessa on noudatettava, mitä VTJ-laissa säädetään ulkomaan kansalaisen rekisteröinnin edellytyksistä, henkilöllisyydestä ja esitettyjen asiakirjojen luotettavuudesta varmistumisesta. Koska ulkomaalaislain 69 b §:n mukainen ulkoistaminen tapahtuu palveluntarjoajan ja ulkoministeriön välillä, eikä Maahanmuuttovirasto voi vaikuttaa ulkoistamisen ehtoihin tai valvoa kyseistä toimintaa, vastaten kuitenkin sekä ulkomaalaisen tietojen rekisteröimisestä että asiakirjojen jäljennösten antamisesta. Maahanmuuttovirasto katsoo, että asiakirjojen ja tietojen vastaanottamiseen liittyvistä menettelyistä, mukaan lukien muun muassa asiakirjojen aitoustarkistuksista, sekä ulkoministeriön ja sen ulkoistamiskumppanin menettelyvastuusta tulisi säätää tarkemmin asetuksella.

Ulkomaalaisen rekisteröinti väestötietojärjestelmään ja henkilötunnuksen saaminen nykyistä aiemmin helpottaisi kuitenkin esimerkiksi eri järjestelmissä olevien henkilön terveydentilaa tai rikosepäilyä koskevien tietojen kiinnittämistä Suomessa oleskelevan henkilön identiteettiä sinä aikana, kun hän odottaa mahdollisesti vuosien käsittelyn jälkeen päätöstä oleskeluoikeuden myöntämisestä tai maasta poistamisesta.

Turvapaikanhakija oleskelee koko turvapaikkahakemuksensa käsittelyn ajan Suomessa, joskus muutoksenhakuineen jopa vuosia. Hänen terveydenhuoltopalvelunsa järjestää vastaanottokeskus, mutta hän voi saada esimerkiksi erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiiristä ja kiireellistä lääketieteellistä hoitoa kunnan terveyskeskuksessa. Turvapaikanhakijan lapset osallistuvat esimerkiksi kunnan järjestämään perusopetukseen. Koska turvapaikanhakijalla tai hänen lapsellaan ei pääsääntöisesti ole henkilötunnusta, heidät yksilöidään eri tietojärjestelmissä esimerkiksi keinotekoisilla henkilötunnuksilla tai asiakasnumeroilla, mahdollisesti useaan kertaan. Henkilön eri tietojärjestelmissä olevien tietojen yhdistäminen edellyttää rekisterinpitäjien tekemää manuaalista selvittelytyötä, joka on paitsi työlästä myös virhealttiimpaa kuin automaattinen käsittely. Henkilö saattaa joutua myös ilmoittamaan itse eri toimijoille tietoja, jotka henkilötunnuksen avulla olisivat saatavissa suoraan ainakin viranomaisien välillä. Uudistuksella vähennettäisiin siten myös keinotunnusten tarvetta.

Toisaalta, vaikka aikaisessa vaiheessa saatu henkilötunnus joiltakin osin helpottaisi oleskeluun oikeuttavan luvan hakijan tai oleskeluoikeuden rekisteröijän asiointia eri viranomaisissa ja muissa tahoissa, se on vain osa

sujuvampaa maahanmuuttoa, eikä yksin poista kaikkia maahantulon sujuvoittamisen karikoita.

Sähköinen etärekisteröityminen väestötietojärjestelmään

Esitysluonnoksen mukaan väestötietojärjestelmään sähköisesti etärekisteröityvä henkilö saisi suomalaisen henkilötunnuksen, jonka avulla hän voisi nykyistä nopeammin ja helpommin aloittaa integroitumisen suomalaiseen yhteiskuntaan. Rekisteröityjän henkilöllisyyden varmentaminen perustuisi menettelyssä kasvojentunnistusohjelman hyödyntämiseen ja sirullisen passin lukemiseen, eikä siihen sisältyisi lainkaan henkilön tunnistamista kasvokkain viranomaisessa. Koska etärekisteröityneen henkilön henkilöllisyyden varmistaminen ei yltäisi samalle tasolle kuin kasvokkain tunnistaminen olisi etärekisteröidyt VTJ-identiteetit pystyttävä erottamaan muista VTJ-identiteeteistä. Väestötietojärjestelmään talletettaisiin henkilön tunnistamisen tai yksilöinnin tapaa kuvaava tieto sekä nimi-, syntymäaika-, sukupuoli- ja kansalaisuustietojen lähde kuvaava tieto, joiden tulisi voida siirtyä henkilöä koskevien tietojen mukana järjestelmissä tietoa siirrettäessä, vaalien järjestelmämuutoksia.

Etärekisteröitynyt henkilö voisi myöhemmin käydä tunnistautumassa kasvokkain ja hänet voitaisiin kirjata väestötietojärjestelmään kasvokkain tunnistettuna VTJ-lain 9 §:n mukaisesti. Henkilö voisi tunnistautua kasvokkain paitsi viranomaisessa myös esimerkiksi ulkoisen palveluntarjoajan luona. Maahanmuuttovirastolle olisi hallituksen esityksen mukaan oikeus päivittää tietoja, jotka ovat muuttuneet tai täydentyneet oleskelulupahakemuksen käsittelyn edetessä, esimerkiksi juuri silloin, kun alun perin etärekisteröitynyt ulkomaan kansalainen asioisi myöhemmin Maahanmuuttovirastossa, edustustossa tai ulkoisen palveluntarjoajan luona ja tunnistautuisi kasvokkain muun muassa korottaakseen henkilötunnuksen luotettavuuden normaalille tasolle. Tämä ei kuitenkaan saisi aiheuttaa tilannetta, jossa etärekisteröityneet henkilöt halutessaan nostaa henkilöllisyytensä luotettavuusastetta vireyttävät oleskelulupahakemuksia tunnistautuakseen kasvokkain, aikomattakaan saapua Suomeen, vaan ainoastaan voidakseen vain hyödyntää suomalaista henkilötunnusta.

Edellytykset kokonaan uuden yksilöintitunnuksen käyttöönotolle

Maahanmuuttovirasto on jo aiemmin lausunut kannattavansa henkilötietoriippumatonta yksilöintitunnusta, joka sellaisenaan ratkaisisi sen haasteen, joka aiheutuu maahan muuttavien henkilöiden muita rekisteröityjä useampien muuttuvien henkilötietojen aiheuttamista muuttuvista henkilötunnuksista. Syntymäajan muutos voi johtua kirjoitusvirheistä tai erilaisista päivämäärien kirjaamiskäytännöistä. Esimerkiksi, kun hakijan oman tottumuksensa vuoksi hakemukseensa syntymäkuukauden ja -päivän eri järjestyksessä ilmoittama syntymäaika on aiemmassa tietojen kirjaamisessa suomalaisen käytännön mukaan väärin merkitty, aiheuttaa rekisterivirheen korjaamisen myötä oikeaan järjestykseen muuttaminen muutoksen myös nykymuotoiseen henkilötunnukseen. Toisaalta muutoksia aiheutuu esimerkiksi siksi, että kaikkien maahantulijoiden tarkkaa syntymäaikaa ei puutteellisten tai

puuttuvien henkilöllisyyttä osoittavien asiakirjojen vuoksi tiedetä, vaan syntymäaika-arviota voidaan joutua tarkentamaan esimerkiksi lääketieteellisillä tutkimuksilla. Jos ulkomaalaiset henkilöt nykyistä aiemmin rekisteröidään väestötietojärjestelmään, on mahdollista, että myös muutoksia tulee aiempaa enemmän.

Henkilölle annettu yksilöintitunnus pysyisi samana, vaikka syntymäajan merkintä edellä kuvatuista tai muista syistä muuttuisi. Siten yksilöintitunnus edelleen sitoisi eri järjestelmissä olevat tiedot tiettyyn luonnolliseen henkilöön syntymäaikaa koskevien tietojen muuttumisesta huolimatta.

Yksilöintitunnuksen käyttö esimerkiksi tietoja järjestelmissä siirrettäessä edellyttää kaikkien osapuolten käyttävän tunnusta. Maahanmuuttovirasto toteaa, että hallituksen esityksessä ehdotettu yksilöintitunnuksen käyttöön ottamisen vapaaehtoisuus rapauttaisi jossain määrin siitä saatavaa hyötyä. tulisi pakollisuutta harkittaessa kuitenkin ottaa huomioon eri järjestelmien vaatimat melko mittavatkin muutokset ja niiden kustannukset.

Henkilötunnuksen käsittelyä koskevien säännösten täsmentäminen

Tietosuojalakia ehdotetaan muutettavaksi muun muassa lisäämällä 29 §:ään uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin rajoituksesta henkilötunnuksen käsittelyyn rekisteröidyn *tunnistamisen* yhteydessä. Momentissa kiellettäisiin rekisteröidyn tunnistaminen yksinomaan henkilötunnuksella tai henkilötunnuksen ja rekisteröidyn nimen yhdistelmän perusteella. Esityksen perustelujen mukaan kyseisen pykälän 2 momentin tarkoitus on mahdollistaa henkilötunnuksen käsittely henkilön *yksilöimiseksi*. Esitys sisältää myös ehdotuksen uudesta 29 a §:stä, joka sisältäisi säännöksen yksilöintitunnuksen käsittelyn edellytyksistä.

Vastaavia muutoksia ehdotetaan myös lakiin henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä lisäämällä 12 §:ään uusi 3 momentti ja uusi 12 a §.

Maahanmuuttovirasto katsoo, että selkeyden vuoksi tulisi säätää myös siitä, mitkä ovat kohdissa tarkoitettujen yksilöinnin ja tunnistamisen määritelmät.

Tietojen poistaminen ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä

Esityksen mukaan henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain henkilötietojen poistamista ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä koskevaan poistosäännökseen lain 15 §:n 1 momentin 1 kohtaan ehdotetaan teknisenä muutoksena lisättäväksi säännös myös sukupuolitiedon poistamisesta. Maahanmuuttovirasto toteaa, että lainkohtaan tulisi lisätä säännös myös väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain lisättäväksi ehdotetun 11a § mukaisen yksilöintitunnuksen poistamisesta.

Muut ehdotukset

Maahanmuuttovirastolla ei ole lausuttavaa ehdotuksista, jotka koskevat henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettua lakia, osakeyhtiölakia, osuuskuntalakia, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettua lakia, meripelastuslakia, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annettua lakia.

Ylijohtaja

Ilkka Haahtela

Oikeuspäällikkö

Katariina Lehtola

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Maahanmuuttovirasto 31.01.2023 klo 09:22. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Hallintovaliokunta